

КИТОБ — ЮКСАК МАЪНАВИЯТ МАНБАИ

Ўзбекистон Республикасининг сайланган Президенти Шавкат Мирзиёев ёш авлод таълим-тарбиясида китобнинг ўрни ва аҳамияти беқиёс эканини алоҳида таъкидлаб ўтган эди. Жумладан, “Айни вақтда ахборот-коммуникация соҳасидаги охириги ютуқларни ўзлаштириш билан бирга, ёшларнинг китоб ўқишга бўлган қизиқишини оширишга, уларни китоб билан дўст бўлишига, аҳолининг китобхонлик савиясини янада оширишга алоҳида эътибор қаратиш лозим бўлади”, дея айтган фикрлари эртамик эгаларини комил инсон қилиб вояга етказиш йўлидаги ғамхўрликнинг яққол ифодасидир.

МАЪРИФАТ

Бу ҳақда давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида ҳам алоҳида тўхталгани юртдошларимиз томонидан катта

мамнуният билан кутиб олинди.

Бинобарин, мамлакатимизда истиқлол йилларида навқирон авлодни баркамол этиб тарбиялаш, улар қалбида Ватанга садоқат, кадриятларга чуқур

ҳурмат туйғусини сингдиришга катта аҳамият бериб келинмоқда. Бугун юртимизнинг энг чекка ҳудудларида ҳам қад ростлаган муҳташам ўқув масканлари, замонавий технологиялар ўсиб келаётган ўғил-қизларимиз тақдирда қанчалик муҳим ўрин

тутса, китобга дўст бўлиш, мутолаага ошно тутиниш ҳам шу қадар долзарбдир. Шу боис ҳар қандай даврда китобнинг мавқеи йўқолмайди, аксинча, ортиб бораверади.

(Давоми 2-бетда).

КИТОБ — ЮКСАК МАЪНАВИЯТ МАНБАИ

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Тарихий манбалардан маълумки, Абу Али ибн Сино ўн беш ёшидаёқ илм-фан соҳасида доврўқ қозонган, Амир Тему́р саркарда сифатида танилганда ҳали ўттизга ҳам кирмаган эди. Мирзо Улуғбек ўз даврининг етук олими сифатида обрў-эътиборга эришганида ўн беш ёшда бўлса, шоирлар султони Алишер Навоий Фаридиддин Атторнинг “Мантик ут-тайр” асарини ўқишга киришганида, атиги олти-етти ёшлардаги бола бўлган.

Улуғ бобокалонларимизнинг таржимаи ҳолига оид бундай ҳайратомуз ҳислатлар ҳар биримизга ифтихор бахш этиши, шубҳасиз. Табиийки, уларнинг бу даражага эришишида илму маърифат, китобга бўлган муҳаббати беқиёс роль ўйнаган.

2011 йили пойтахтимизда шаҳар-созил маданиятининг ноёб намунаси — “Маърифат маркази” бунёд этилиб, ундан Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонасининг жой олиши буюк мутафаккир бобомизга бугунги авлодларнинг юксак эҳтироми намунаси бўлди. Марказий Осиёдаги энг йирик ахборот ва маданият маркази бўлган Ўзбекистон Миллий кутубхонаси ушбу интеллектуал бойлиқнинг ноёб хазинасидир.

2012 йил 20 мартдаги “Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси — ахборот-ресурс маркази фаолиятини ташкил этиш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарорга мувофиқ, кутубхона тузилмаси янгиланди, унинг бўлимлари ва хизмат курси-

тиш иши такомиллаштирилиб, вазифалар қўлами кенгайтирилди.

Кутубхонада жаҳон талабларига жавоб берадиган автоматлаштирилган ахборот-кутубхона тизими, нашриёт-матбаа ҳамда нусха кўчириш ускуналари ўрнатилган. Интерактив китоб қурилмасидаги электрон саҳифани варақлаш учун мониторга бармоқ билан таъсир этиш кифоя. Шу таразда сенсорли киоск орқали мазкур кутубхона, қадимий шаҳарларимиз ва улуғ алломаларимиз ҳаёти ҳақида маълумот олиш, китобга буюртма бериш мумкин.

Кутубхона музейида ноёб қўлёзма ва тошбосма асарлар фондидан намуналар намойишга қўйилган. Алишер Навоийнинг “Хамса”, “Муҳокамат ул-луғатайн”, “Маҳбуб ул-қулуб”, “Лисон ут-тайр” асарлари, “Девон”ининг хат-тотлар томонидан кўчирилган қўлёзмалари шулар жумласидандир.

Кутубхонанинг болалар хонасида етти ёшгача бўлган ўғил-қизлар учун турли ўйинчоқлар, аквариум, ўқув куроллари, эртақ китоблар мавжуд. Ота-оналар мутолаа қилгунча, бу ерда болаларга қараб турилади. Кинозалда мустақиллик йилларида халқимиз эришган ютуқлар, улуғ алломаларимиз, қадимий шаҳарларимиз ҳақидаги кинофильмлар намойиш этилмоқда.

Бинода бепул Wi-Fi тизими ишлаб

турибди. Ҳар куни мингдан ортиқ киши бу ерда глобал ахборот тармоғидан фойдаланмоқда.

Бугунги кунда кутубхона фонди қарийб 7 миллион нусхани ташкил этади. Ўтган вақт мобайнида у салкам 350 минг электрон нусхадаги янги адабиётлар билан бойитилди. Бу ерда тўпланган алоҳида қимматга эга китоблар, нодир қўлёзмалар, қадимий нашрлар кутубхонанинг бебаҳо хазинаси ҳисобланади. Фондда буюк мутафаккирларимизнинг XI ва ундан кейинги асрларга оид қўлёзмалари, XVI — XIX асрларда дунёнинг кўплаб тилларида чоп этилган китоблар сақланмоқда.

Ҳаётимизнинг барча жабҳасида кенг қўлланилаётган ахборот-коммуникация технологиялари кутубхона фойдаланувчилари учун ҳам беқиёс имкониятлар яратмоқда. Уларнинг эҳтиёжи ва халқаро тажриба ҳисобга олинган ҳолда, ўқув заллари ҳар томонлама такомиллаштирилди. Фонд-

нинг электрон шаклга ўтказилган қисмидан фойдаланиш имконини берадиган электрон кутубхонанинг ихтисослаштирилган зали, матн, овоз, графика ва тасвирларни акс эттирадиган мультимедиа технологиялари зали ташкил этилди. Интерактив маълумотхона панели ва дўконлари ўқув залларининг жойлашуви, муайян китоб, келган янги адабиётлар, таклиф этиладиган хизматлар ҳақидаги зарур маълумотларни мустақил ҳамда тез топиш имконини беради.

Миллий кутубхона таркибидан Республика йўғма электрон каталог маркази жой олган. Шу асосда мамлакатимизнинг электрон кутубхонага эга ҳар бир ахборот-кутубхона муассасасида қандай адабиётлар мавжудлигини билиб олиш имконини берадиган маълумотларни тақсимлаш базаси яратилмоқда.

Илм — нур, китоб — мўъжиза, мутолаа — ҳайрат. Шунинг учун бўлса керак, пойтахтимиз марказида жойлашган Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий кутубхонаси ҳам илмга интилувчан ёшлар билан ҳар доим гавжум. Бу ерда ўтказиладиган турли маърифий тадбирлар улар қалбида мутолаага бўлган қизиқишни янада қучайтиришга хизмат қилмоқда.

Бинобарин, китоб мутолаасига қаратилаётган эътибор миллий ўзлимиз ва умуминсоний қадриятларни тарғиб этиши билан алоҳида кадрлидир.

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.